

Sygn. akt VII U 2763/12

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA w SO w Gdańsku Ewa Downar-Zapolska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Anna Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2013 r. w Gdańsku

odwołania R. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 10 sierpnia 2012 nr (...) / (...)

w sprawie R. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy

postanawia:

1 uchylić zaskarżoną decyzję i przekazać sprawę do rozpoznania organowi rentowemu,

2. umorzyć postępowanie w sprawie

SSA w SO w Gdańsku Ewa Downar-Zapolska

Sygn. akt VII U 2763/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 sierpnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonej R. S. prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, albowiem Komisja Lekarska pozwanego orzeczeniem z dnia 6 sierpnia 2012 r. orzekła, że nie jest ona jedynie częściowo niezdolna do pracy (k. 170 akt rentowych).

Odwołanie z dnia 17 września 2012 r. od powyższej decyzji pozwanego wniosła ubezpieczona R. S., wskazując, iż dotychczas, w związku z wypadkiem przy pracy, orzekano wobec niej całkowitą niezdolność do pracy. Wskazała także, iż przeszła niedokrwienie prawej półkuli mózgu oraz uszkodzenie kręgow szyjnych, a najnowsze badania nadal wykazują uszkodzenia kręgosłupa. Ubezpieczona podała, że odczuwa bardzo silne bóle kręgosłupa, które

uniemożliwiają jej funkcjonowanie, nadto ma szумы w uszach, bóle głowy, chwilowe niewidzenie, kłopoty z pamięcią. Nie może dźwigać, schylać się, drętwieje jej ręka i kark. Bierze silne leki, po których boli ją żołądek, ma refluks; przeszła także chorobę wrzodową, usuwanie polipów i ciągle stany zapalne jelita grubego. Poza tym cierpi na dolegliwości kolan, które utrudniają jej chodzenie. Ubezpieczona podała, iż była konsultowana przez neurochirurga, który skierował ją na operację, jednakże z uwagi na sytuację osobistą nie mogła się jej poddać. (k. 2-4 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 września 2012 r. pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko przedstawione w zaskarżonej decyzji (k. 5 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Ubezpieczona R. S., urodzona (...), z zawodu rolnik, do wypadku przy pracy, w 1993 r., prowadziła działalność gospodarczą - cukiernię, od tego czasu nie pracuje, od 1 lutego 1994 r. miała przyznane prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W dniu 11 maja 2012 r. złożyła do pozwanego organu wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres.

okoliczności bezsporne, vide: akta rentowe, w szczególności: wniosek o rentę z 30.05.1994 r. k. 1 akt rentowych, decyzja z 28.06. 1994 r. k. 23 akt rentowych, wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy z dnia 11.05.2012 r. – k. 142 dokumentacji lekarskiej,

Ubezpieczona została skierowana na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który po zasięgnięciu opinii specjalistycznych lekarza konsultanta z zakresu neurologii, w orzeczeniu z dnia 28 czerwca 2012 r. uznał odwołującą się za częściowo niezdolną do pracy do czerwca 2015 r. w związku wypadkiem przy pracy, rozpoznając u niej stan po przebytych porażeniu prądem elektrycznym z uszkodzeniem splotu barkowego lewego, na skutek wypadku przy pracy w 1993 r., przebytą operację dyskopatii C5-C6 w 2004 r., bóle i zawroty głowy po przebytych udarze mózgu, podejrzenie tętniaka t. mózgu środkowej lewej, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego z okresowym zespołem bólowym i uszkodzeniem korzenia S1 lewego. Decyzją z tej samej daty lekarz orzecznik pozwanego nie uznał ubezpieczonej za całkowicie niezdolną do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

dowód: opinia lekarska lekarza orzecznika z dnia 28.06.2012 r. – k. 161-162 dokumentacji lekarskiej, orzeczenie lekarza orzecznika z dnia 28.06.2012 r. – k.164 dokumentacji lekarskiej

Następnie, wobec wniesionego przez ubezpieczoną sprzeciwu z dnia 15 lipca 2012 r., komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 6 sierpnia 2012 r. podzieliła rozpoznanie lekarza orzecznika ZUS odnośnie schorzeń ubezpieczonej, uznając, iż nie jest ona całkowicie niezdolna do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

dowód: sprzeciw - k. 165 dokumentacji lekarskiej, opinia lekarska z dnia 6.08.2012 r. – k. 175-177 dokumentacji lekarskiej, orzeczenie komisji lekarskiej pozwanego z dnia 6.08.2012 r. – k. 169 akt rentowych

Ubezpieczona, od 1994 r. do 30 czerwca 2012r., była uprawniona do świadczenia rentowego z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

okoliczności bezsporne, vide: wniosek o rentę z 30.05.1994 r. k. 1 akt rentowych, decyzja z 28.06. 1994 r. k. 23 akt rentowych, pismo z 20.03.2012 r. – k. 167

W celu ustalenia, czy stan zdrowia strony wskazuje, że w wyniku wypadku przy pracy, który miał miejsce w 1993 r. jest ona nadal po dniu 30.06.2012 r. całkowicie niezdolna do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu przy czym przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy należy ustalić: stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowości przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychiczne, trwałość lub przewidywany okres niezdolności do pracy oraz związek przyczynowy niezdolności do pracy z określonymi okolicznościami zaistniałego wypadku, ewentualnie, jeśli

nastąpiła poprawa należało wskazać, na czym polegała istotna poprawa stanu zdrowia, w stosunku do stanu, jaki był podstawą do ustalenia uprzedniej niezdolności do pracy – konieczne były wiadomości specjalne, zatem Sąd na podstawie art. 279, 284 i 292 k.p.c., dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych neurologa-rehabilitanta i psychologa oraz neurochirurga, zgodnie z rodzajem schorzeń występujących u wnioskodawczyni.

dowód: postanowienia Sądu z dnia 19 października 2012 r. i 30 stycznia 2013 r. – k. 12 i 39 akt sprawy

W wyniku zebrania wywiadu i po przeprowadzeniu badań przedmiotowych oraz po dokonaniu analizy dokumentacji lekarskiej biegli rozpoznali u ubezpieczonej:

1. Cechy osobowości nieprawidłowej z zaburzeniami nastroju,
2. Dyskretnie zaznaczone psychologiczne wskaźniki uszkodzenia CUN
3. Resztkowe objawy uszkodzenia lewego splotu barkowego w następstwie rażenia prądem w 1993 r.
4. Przebytą operację dyskopatii C5-6 w 2004 r.
5. Bóle kręgosłupa i stawów kolanowych w przebiegu zmian zwyrodnieniowych
6. Bóle i zawroty głowy pochodzenia naczyniowego (w wywiadzie)

Biegli zgodnie stwierdzili (w ramach swoich specjalności), iż schorzenia stwierdzone u ubezpieczonej nie powodują całkowitej niezdolności do pracy.

dowód: opinia biegłych sądowych: psychologa k. 23-26 akt sprawy, neurologa rehabilitanta – k. 31-32 akt sprawy, neurochirurga k. 47 akt sprawy

Pozwany organ rentowy nie wniósł zastrzeżeń do opinii biegłych sądowych.

okoliczność bezsporna

Ubezpieczona w piśmie procesowym z 11 kwietnia 2013 r. podniosła, iż obecnie stwierdzono u niej przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu C, na dowód czego przedłożyła wyniki badań i skierowanie do szpitala potwierdzające to rozpoznanie.

dowód: pismo procesowe ubezpieczonej z 11.04.2013 r. z załącznikami – k. 60-65 akt sprawy

Powyzsza okoliczność – tj. fakt rozpoznania u ubezpieczonej wirusowego zapalenia wątroby typu C – nie była znana pozwanemu organowi ubezpieczeniowemu, bowiem została ujawniona dopiero w toku postępowania sądowego na podstawie przedłożonych przez ubezpieczoną dokumentacji lekarskiej i wyników badań.

okoliczność bezsporna

Sąd Okręgowy zważył, iż postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter kontrolny, służy badaniu prawidłowości decyzji organu rentowego i nie może polegać na zastępowaniu tego organu w wydawaniu decyzji ustalających świadczenie z ubezpieczeń społecznych. Postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 09 maja 2007 r., I UZP 1/07, OSNP 2007 nr 21-22, poz. 323). Z tego powodu sąd co do zasady nie może we własnym zakresie ustalać prawa do świadczenia, a ujawniona w trakcie postępowania sądowego zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego jako przesłanka niezdolności do pracy warunkująca prawo do renty, nie może prowadzić do uznania kontrolowanej decyzji za wadliwą i do jej zmiany (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2005 r., I UK 382/04, LEX nr 276245). W postępowaniu odwoławczym od decyzji odmawiającej prawa do świadczenia sąd ubezpieczeń społecznych ocenia legalność decyzji według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej

wydania (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005 nr 3, poz. 43 oraz z dnia 7 lutego 2006 r., I UK 154/05, LEX nr 272581). Stąd też postępowanie dowodowe przed sądem w sprawie o świadczenie uzależnione od niezdolności ubezpieczonego do pracy powinno zmierzać do ustalenia, czy w dacie orzekania przez organ rentowy po stronie ubezpieczonego występowały w tym zakresie wszystkie przesłanki warunkujące przyznanie świadczenia. Sąd nie ma obowiązku przeprowadzenia dowodów w celu ustalenia niezdolności do pracy, która miała powstać po wydaniu zaskarżonej odwołaniem decyzji odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 152/04, OSNP 2005 nr 17, poz. 273). Biegli sądowi, przeprowadzający na zlecenie sądu badanie stanu zdrowia ubezpieczonego, nie zastępują lekarza orzecznika ZUS, ani komisji lekarskiej ZUS. Jedynie zgodnie z posiadaną przez nich wiedzą specjalistyczną poddają merytorycznej ocenie trafność wydanego orzeczenia o zdolności do pracy lub jej braku. Dlatego też późniejsza (po wydaniu decyzji) zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego nie może stanowić – co do zasady – podstawy do uwzględnienia odwołania.

Zgodnie z art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenie komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, sąd nie orzeka co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji, lecz uchyla decyzję, przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie.

W niniejszej sprawie nowe okoliczności dotyczące stanu zdrowia wnioskodawczynie wynikające z faktu rozpoznania u niej wirusowego zapalenia wątroby typu C zostały ujawnione już po wydaniu zaskarżonej w sprawie decyzji pozwanego organu rentowego z dnia 10 sierpnia 2012 r. Dopiero w toku postępowania sądowego ubezpieczona złożyła dokumentację potwierdzającą ten fakt. Wnioskodawczynie nie skarżyła się wcześniej na tego typu dolegliwości i nie zgłaszała ich w toku postępowania przed ZUS, dlatego też nie były one w ogóle poddane ocenie organu rentowego.

Z uwagi na to, koniecznym było uchylenie decyzji ZUS i przekazanie sprawy do rozpoznania organowi rentowemu (punkt 1 postanowienia) oraz jednoczesne umorzenie postępowania odwoławczego w niniejszej sprawie, o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. w punkcie 2 postanowienia.

SSA w SO Ewa Downar-Zapolska